

DRŽAVNI PROGRAM ZAŠTITE I KORIŠTENJA MALIH, POVREMENO NASTANJENIH I NENASTANJENIH OTOKA I OKOLNOG MORA

<u>I. UVOD</u>	2
<u>II. PREGLED POLOŽAJ I RASPORED MPNNOo</u>	4
REVIDIRANJE LISTE MPNNOo.....	4
BAZA PODATAKA.....	8
KARTOGRAMSKI PREGLED SVIH MPNNOo.....	(u prilogu)
<u>III. ZAŠTITA MPNNOo PRVOKUPOM</u>	12
VIŠEKRITERIJSKA ANALIZA.....	13
NADMORSKE TVORBE MANJE OD 10.000 m ²	16
REZULTATI VIŠEKRITERIJSKE ANALIZE SA LISTOM ZA PRVOKUP PO ŽUPANIJAMA.....	17
<u>IV. ČUVANJE I KORIŠTENJE MPNNOo</u>	31
<u>V. PROVEDBA</u>	32

I. UVOD

Izrada i donošenje Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora proizlaze kao obveza iz posljednjih izmjena i dopuna Zakona o otocima (NN 33/06), i istodobno kao potreba za provedbu ovim izmjenama i dopunama uvedenih odredaba o zaštiti prije svega malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića od neprimjerenog i neplanskog gospodarenja, i to zaštitom od neprimjerene prodaje nekretnina, revizijom vrednovanja prostora, ažuriranjem podataka u prostorne planove, utvrđivanjem granica pomorskog dobra i zaštitom korištenja prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine, uz očuvanje postojeće biološke raznolikosti i osobitosti otoka.

Sve navedeno sukladno je s ustavnim obvezama Republike Hrvatske glede odnosa prema otocima i njihova očuvanja kao dobra od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i njenog nacionalnog prirodnog bogatstva.

Skup malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića – MPNNOo, već po pojmovima koje sadrži u svom nazivu, obuhvaća sve otoke i otočiće koji nisu stalno nastanjeni. Zbog toga je to, po broju, vrlo veliki skup otoka i otočića.

Kako bi se ostvarila primarna zadaća ovoga Programa, a to je definirati na kojim MPNNOo Republika Hrvatska ima interes iskoristiti svoje pravo prvokupa (ako i kada nastanu uvjeti za to), Program daje cjelovitu sliku malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića i nudi diobu od ostalih tvorba (manjih od otočića). Program daje podjednako duboku i široku informacijsku osnovu i informativnu građu o sadašnjosti i budućnosti kako svakog pojedinog MPNNOo tako i cjelokupnog prostora koji oni, pretežito u većim ili manjim skupinama, u Jadranu zauzimaju tako bitno doprinose bogatstvu, raznolikosti i veličini našeg teritorijalnog mora.

Kada se govori o kategoriji MPNNOo u Jadranu misli se na raznovrsnu skupinu od gotovo 700 otoka i otočića (točnije 688), administrativno raspoređenih u 7 primorskih županija i njihova 23 grada i 42 općine. Prostorno analizirajući otoke i otočiće iz kategorije MPNNOo dolazi se do podataka kako oni zauzimaju oko 192 km² ili samo 5.9 % ukupne površine svih 1244 otoka, otočića i hridi na Jadranu (svi MPNNOo zajedno imaju površinu kao pola Brača), a ukupna duljina obale im je 1.204 km ili oko 27% duljine obale svih hrvatskih otoka. Nemaju međutim, po definiciji MPNNOo, stalnog stanovništva. Statistički prosjek ove kategorije je nadmorska tvorba površine 28 ha i duljine obalne crte 1,7 km, ali unutar kategorije postoje vrlo velike međusobne razlike u veličini (1:4.000) što prate i brojne druge razlike. To je posve neprikladno za unificirani analitički pristup kakav je u ovom Programu u što većoj mjeri potreban. Ali, otočje u našem dijelu Jadrana je takovo.

Stvarni i bitni doprinos otoka i otočića iz kategorije MPNNOo je njihovih 27% ukupne obale otoka (obala je jedan od najvrednijih dijelova morskih ekosustava), i to upravo na onim područjima hrvatskog Jadrana koji bi bez toga bili posve pučinskog karaktera (dovoljno je usporediti hrvatski i talijanski dio Jadrana). U tomu je najvažniji smisao njihova postojanja i njihova najveća vrijednost., što ne traži samo odgovarajuću pozornost već i odgovarajuću skrb kako bi se ta vrijednost trajno sačuvala.

Za potrebe Programa provedena je temeljita i ujednačena analiza a potom i interpretacija prostorno-položajnih, prirodnih, povijesno-kulturnih i vlasničkih odrednica. Za svaki MPNNOo uspostavljena je značajna baza podataka čija vrijednost nadilazi okvire i zadaće ovog Programa.

Važno je napomenuti kako se u izradi Programa svim i svakom MPNNOo prilazilo jednakim interesom, što znači i jednakim "istraživačkim očima" bez obzira na njegovu veličinu, položaj i subjektivno poimani značaj. Mnogi od njih su po prvi puta i detaljno obrađeni. Do danas o velikom broju MPNNOo nije postojala baza sustavno obrađenih podataka, osim položaja na navigacijskim i drugim kartama (ako su krupnijeg mjerila), i saznanja o njihovu postojanju unutar lokalnog stanovništva.

Programom je prezentiran pojedinačno svaki od skoro 700 MPNNOo prema obilježjima važnima za mjere zaštite i mogućnosti korištenja, kao što su: položaj i prostor, nasljeđe – prirodno i kulturno-povijesno, uporabni potencijal, prostorno-planska determiniranost, te vlasništvo i njegova struktura. Na osnovi toga može se određivati koji će se MPNNOo zaštićivati (dodatno) institutom javnog prvokupa. Također je pokazano kojim sve načinima istodobno valorizirati i čuvati vrijednosti što ih MPNNOo kao segment cjelokupnog otočja prirodno, prostorno i položajno posjeduju.

Ovakav, a zapravo i jedino mogući pristup, sam po sebi će učiniti da izrađeni Program bude svojevrsna kombinacija *enciklopedije i atlasa* MPNNOo u hrvatskom Jadranu. To naravno ima mnogo širu i višeznačnu namjenu od one na početku istaknute kao najvažnije.

II. PREGLED, POLOŽAJ I RASPORED MALIH, POVREMENO NASTANJENIH I NENASTANJENIH OTOKA I OTOČIĆA

U ovom se poglavlju svrstavaju pojedinačno i poimenično, po jedinicama područne i lokalne samouprave, svi otoci i otočići obuhvaćeni pojmom i mjerilima za MPNNOo. Daje se, putem posebno priređenih kartograma, kartografski prikaz njihova pojedinačnog i skupnog položaja unutar svake jedinice lokalne samouprave, svakomu se dodjeljuje njegova identifikacijska oznaka (IOO-broj) i organizira se baza podataka.

Ako bi se 1 ha ukupne površine uzeo za granicu na kojoj prestaju otočići a počinju hridi, onda bi povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića u hrvatskom dijelu Jadrana bilo 547. Od toga je 33 otoka (otoci su tvorbe površine veće od 1 km²) a otočića 514 (otočići su tvorbe površine između 1 km² i 0.01 km²).

Međutim, među tvorbama manjim od 1 ha a njih ima 641, (posebice među onima koje su veličinom blizu ili bliže gornjoj granici od 1 ha), na hrvatskom je Jadranu 80-ak tvorba koje po svojoj ukupnoj formaciji i građi, a najčešće zbog svog položaja, u smislu ovog Programa zahtijevaju imati jednak tretman kao svi povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci. Među njima, zbog karaktera vlasništva, mnoge od ovih tvorba zaslužuju biti zaštićene institutom prvokupa bez obzira na veličinu, pa također ulaze u ovaj Program.

REVIDIRANJE LISTE MPNNOo IZ ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OTOCIMA

Popis malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića nalazi se u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o otocima (NN 33/06). U tom su popisu od sjevera prema jugu Jadrana po područjima navedeni 681 otok i otočić koji spadaju u kategoriju MPNNOo. Terenskim uvidom i na temelju drugih relevantnih činjenica u sklopu izrade ovog Državnog programa utvrđeno je kako spomenuti popis zahtijeva određenu doradu, tj. izostavljanje jednih otoka i/ili otočića i istodobno uvrštenje drugih otoka i/ili otočića, kako bi se postigli podjednaki kriteriji koje treba ispunjavati neki otok ili otočić da bi bio u ovoj kategoriji.

Otoci i otočići koji se predlažu za uvrštavanje u kategoriju MPNNOo:

Prilikom prijedloga za uvrštavanja pojedinog otoka i otočića na novu listu MPNNOo primjenjivao se u pravilu kriterij donje granice od oko 4.000 m² površine. Tako su uvršteni otoci i otočići koji su iz različitih razloga ispušteni prilikom sastavljanja liste u važećem zakonu.

Treba napomenuti kako i ispod granice od oko 4000 m² ima nadmorskih tvorba u privatnom vlasništvu, a sve nisu uvrštene u kategoriju MPNNOo. Tako male tvorbe u cijelosti bi trebalo štiti institutom pomorskog dobra. To isključuje upotrebu prvokupa (ako su u privatnom vlasništvu) čime se štiti samo kategorija MPNNOo.

Otoci i otočići koji se predlažu za izostavljanje iz kategorije MPNNOo

Najvažniji kriterij za otočiće koji se predlažu za izostavljanje iz kategorije MPNNOo također je veličina. Naime, na listi se nalazi popriličan broj minijaturnih otočića i hridi koji su površinom manji od postavljenog okvira od 4000 m², te su sukladno tome predloženi za izostavljanje. Na popisu je i dosta tvorba koje uopće nisu otočići, a također i onih koje su intervencijom čovjeka prestale biti otočići (spajanjem nasipima s kopnom i sl.).

Međutim, valja posebno ukazati na činjenicu da se formiranjem kategorije MPNNOo na ovaj način u njoj našlo dosta otoka i otočića koji po problematici koja je predmet ovog Programa realno i praktično ne spadaju u kategoriju MPNNOo. To su otoci i otočići tzv. "tehničke nastanjenosti" (popisno su nastanjeni jer osobama koje na njima borave, obitavaju, rade, izvršavaju obveze svog radnog mjesta, služuju, mjesto stalnog prebivanja prijavljeno drugdje).

Otočića ovakve, "tehničke nastanjenosti" ima više vrsta:

- hotelsko-turistički otoci (smještaj, ugostiteljstvo): Sv.Nikola, Sv.Katarina, Sv.Andrija i Maškin, Mali i Veliki Brijun, Obonjan, Otok života (Govanj
- redovnički otoci: Košljun, Galovac, Badija, Sv.Marija,
- otoci koji su do nedavna bili nastanjeni i dosta lako se u to stanje mogu vratiti (Škarda, Svetac/Sv.Andrija),
- otoci koji su na putu stalne nastanjenosti (na osnovi svoje veličine, položaja, davne nastanjenosti i gospodarske preorijentacije): Sv.Klement, Šćedro, Žut,
- otoci proizvodnje i/li službovanja: Uljanik, Katarina, Lokrum, i kao njihova specifična vrsta - svjetioničarski otoci: Sv.Ivan (na pučini), Porer, Grujica, Tajerska Sestrica, Blitvenica, Murvica, Sušac, Palagruža, Sv.Andrija (na pučini).

Osim otoka "tehničke nastanjenosti" sadašnji Zakon u kategoriju MPNNOo ubraja neke otoke koji su stalno nastanjeni. Stoga se oni predlažu za izostavljanje iz skupine MPNNOo i uvrštavanje u skupinu nastanjenih otoka.

Tako bi skupina nastanjenih otoka brojila 50 otoka i otočića, i to redom: Krk, Cres, Lošinj, Unije, Vele Srakane, Male Srakane, Susak, Ilovik, Rab, Pag, Premuda, Silba, Olib, Vir, Ist, Molat, Zverinac, Dugi Otok, Sestrunj, Rivanj, Ugljan, Ošljak, Iž, Rava, Pašman, Babac, Vrgada, Kornat, Murter, Žirje, Kaprije, Prvić, Zlarin, Krapanj, Mali Drvenik, Veli Drvenik, Čiovo, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Biševo, Korčula, Vrnik, Lastovo, Prežba, Mljet, Šipan, Lopud, Koločep.

Sukladno navedenom, predlaže se uvrštavanje u popis MPNNOo 77 otoka i otočića koji nisu navedeni, a po svojim karakteristikama i potrebama spadaju u grupu MPNNOo, te izostavljanje iz tog popisa 70 otoka i otočića.

Granica ulazaka/izlazaka s liste, iskazana površinom, kreće se oko 4000m². Iznimno i uz obrazloženje na listu su iz vlasničkih i teritorijalnih razloga dodani i neki manji.

OTOCI I OTOČIĆI KOJI SE PREDLAŽU UVRSTITI U KATEGORIJU MPNNO₀

	NAZIV	površina (m ²)		NAZIV	površina (m ²)
1	Porer (svjetionik)	2.795	40	Gorčik	9.810
2	Zaglav (svjetionik)	3.014	41	Galicija	10.198
3	Galijica	3.212	42	Stolac	10.263
4	Mulo (svjetionik)	3.967	43	Dingački školj	10.268
5	Regata	4.352	44	Lagnići m.	10.417
6	Did	4.414	45	Mišar	10.878
7	Naplovac v.	4.525	46	Šestakovci	11.244
8	Gredica	4.525	47	Mlin (Pakleni o.)	11.591
9	Blaca	4.587	48	Hripa	11.973
10	Školjić (Unije)	4.889	49	Vrtlič (Kurba)	12.765
11	Samer	4.959	50	Sestrice v.	13.331
12	Trava	5.084	51	Mali Goli	13.410
13	Sv.Ivan (na puč.)	5.153	52	Pod Mrčaru	13.514
14	V.Piruzi	5.175	53	Mali Dolfin	13.751
15	Hljeb	5.344	54	Muljica Vela	15.509
16	Zornik	5.382	55	Divna	16.437
17	Bijelac	5.530	56	Lukovac Sr.	16.611
18	Vinišće	5.553	57	Pregaznik	16.771
19	Senjevac V.	5.559	58	Lukavci m.	17.441
20	Izvanjski	5.703	59	Kurjak	17.496
21	Mali Školj (Mljet)	5.741	60	Školjić (Iž)	17.815
22	Škrpun	5.923	61	Galijola	18.819
23	Crnac	6.160	62	Prišnjak	21.600
24	V.Maškalić	6.172	63	Lagnići v.	21.640
25	Altijež	6.271	64	Salamuni m.	24.588
26	Borovac (Mljet)	6.276	65	Lukavci v.	27.387
27	Lukovac	6.290	66	Pod Kopište	35.835
28	Bisaga (Kornat)	6.364	67	Salamuni v.	39.881
29	Školjić (Orjule)	6.395	68	Masarine	47.455
30	Kaštelina	6.431	69	Lukar	48.977
31	Revera	6.442	70	Kosor	50.773
32	Plitka Sika	6.726	71	Gustac (II Korn.)	292.271
33	Veliki Školj(ić)	6.977	72	Lokrum	693.795
34	Sestrice m. (Ist)	7.165	73	Tijat	2,779.724
35	Prvi	7.401	74	Zmajan	3,300.754
36	Kamik (Svetac)	7.738	75	Škarda	3,782.314
37	Knežić	8.010	76	Goli O.	4,538.711
38	Lukovac Velji	9.314	77	Sv. Grgur	6,376.875
39	Gubeša	9.595			

OTOCI I OTOČIĆI KOJI SE PREDLAŽU IZOSTAVITI IZ KATEGORIJE MPNNO_o

	NAZIV	površ. (m ²)	Razlozi izostavljanja		NAZIV	površina (m ²)	Razlozi izostavljanja
1	Jadrija		nije otok	36	Nozdra	2.005	premali
2	Rogoznica		gradić Rogoznica, čvrsti spoj s kopnom	37	Mažunel	2.036	premali
3	Perila		ne postoji	38	Kamenjak II	2.107	premali
4	Reverol		premali	39	Galera	2.130	premali
5	Lašćatna		nije otok, rt Brača	40	Kamičac	2.263	premali
6	Rudinica		premali	41	Zaporinovac	2.272	premali
7	Magarećak		premali suhi dio morske močvare	42	Mali Ošljak	2.290	premali
8	Mali Školjić	1.180	premali	43	Kaselica	2.614	premali
9	Kantenari	1.970	4 premale tvorbe	44	Stinjive	2.730	premali
10	Maharac	431	premali	45	Gumanac	2.758	premali
11	Sv.Pavao		ne postoji	46	Pločica	2.759	premali
12	Stipanac		mali, u Prokljanu	47	Veli Školj	2.763	premali
13	Sv.Nikola		spojen nasipom s kopnom	48	Mala Dajna	2.923	premali
14	Gambur	280	premali	49	Politrenica	2.926	premali
15	Kamik od Ošt. (Palag.)	418	premali	50	Galopun	2.930	premali
16	Volić	551	premali	51	Skupio Vel.	2.980	premali
17	Lončarić	562	premali	52	Mag	3.000	premali
18	Bivošćak	586	premali	53	Trata	3.435	premali
19	Sičica	631	premali	54	Ogiran	3.835	premali
20	Dubrovnjak	726	premali	55	Badanj	8.366	nasipom spojen s Mljetom
21	Macinj	740	premali	56	Sv.Anton	11.621	nasipom spojen s kopnom
22	Križica Mala	853	premali	57	Školjić	24.500	nasipom spojen s Murterom
23	Kamičić (Vrgada)	974	premali	58	Katarina	33.881	cestovno spojen s gradom Pula
24	Karbun	1.191	premali	59	Uljanik	123.233	brodogradilište, cestovno spojen
25	Galiola	1.339	premali	60	Vrnik	281.558	nastanjen
26	Mulić	1.452	premali	61	Ošljak	331.553	nastanjen
27	Taljurić	1.463	premali	62	Aba Donja	385.622	uvršten kao AbaV.
28	Pohljiba	1.607	premali	63	M.Srakane	605.481	nastanjen
29	Figarolica	1.618	premali	64	Babac	787.240	nastanjen
30	Ravna Sika	1.710	premali	65	V.Srakane	1,182.335	nastanjen
31	Galebinjak	1.734	premali	66	Prežba	2,809.440	nastanjen
32	Karbarus	1.739	premali	67	Kornat	32,444.557	nastanjen
33	Otošac	1.785	premali	68	Lagnići		razdvojeno v./m.
34	Čelice	1.899	premali	69	Sestrice		razdvojeno v./m
35	Balkun	1.917	premali	70	Salamun		razdvojeno v./m

BAZA PODATAKA

Baza podataka predstavlja temelj na kojem počiva i iz kojeg proizlazi ovaj Državni program. Kako se u Programu obrađuje gotovo 700 otoka i otočića, broj i količina proizišlih prikupljenih podataka o njima je velika. Ako se uzme u obzir da je dobar dio tih podataka i informacija baziran na stalnim i nepromjenjivim veličinama iz prostora, tada baza dodatno dobiva na važnosti i vrijednosti. Dio podataka koji je najviše izložen promjenama odnosi se na stanje katastra i zemljišnika, i to je glavni razlog zbog kojeg baza zahtijeva kontinuirano obnavljanje i praćenje stanja. Baza kao trajna vrijednost u budućnosti može imati široku upotrebu, a njeni podaci nadilaze potrebe samog Programa. Baza se u načelu može podijeliti na nekoliko dijelova:

BAZA KARTONA Baza kartona predstavlja okosnicu i najveći dio baze podataka. Rađena je na način da je svakom otoku i otočiću iz kategorije MPNNOo pridružen jedan unificirani karton, koji je popunjen podacima o predmetnom otočiću. Kartoni su iznimno otvoreni i za neke manje nadmorske tvorbe koje nisu u obradi (zbog značaja tih tvorba).

BAZA KARTOGRAMA: Kartogrami (oko 90) tablično i na karti (uz tekstualni opis) prikazuju popis, raspored i smještaj otoka i otočića, te ostalih važnijih nadmorskih tvorba u akvatoriju grada ili općine u čijim se administrativnim granicama nalazi barem jedan MPNNOo.

BAZA SNIMAKA: Baza snimaka sadrži oko 2500 fotografija (panoramske i pojedinačne snimke svih MPNNOo iz zrakoplova) kao i orto-foto snimke svih nadmorskih tvorbi na Jadranu. Ove podatke treba dodatno sistematizirati i obraditi (posebno orto foto snimke) tako da budu pogodni za brzo pretraživanje.

BAZA KATASTARSKIH ČESTICA

Baza katastarskih čestica sastoji se od popisa brojeva svih čestica koje se nalaze na svakom pojedinom MPNNOo, a služi za ulazak u katastar i zemljišnik radi provjere stanja.

Informatička baza kao cjelina sadrži objedinjene podatke iz prethodno navedenih baza (kartoni, kartogrami, slike, katastarske čestice) u digitaliziranom obliku pogodnom za brzo povezivanje i pretraživanje.

Izgled i način popunjavanja kartona za svaki otok ili otočić u obradi

IDENTIFIKACIJSKI BROJ I IME OTOČIĆA

avionska snimka otočića

- veličinski poredak (u odnosu na sve nadmorske tvorbe na Jadranu)
- površina u m²
- opseg u m
- visina u m

N↑-sjever

orto-foto snimka

Ime otočića i smjer iz kojeg je snimljen

POLOŽAJ I PROSTOR Površina u hektarima (iz tablice). Opisno određen **položaj otoka i najmanja udaljenost** u odnosu na kopno ili najbliži susjedni veći i poznatiji otok (podaci sa karata). Geografsko-morfološke karakteristike otoka: **oblik otoka, najveća duljina i najveća širina, duljina obale** odnosno obalne crte – skraćeno: **opseg, razvedenost obale** (nerazvedena, umjereno, izrazito, ..) i karakter obale (hridinasta, pješčana, strma...) te **visina otoka. Vrsta biljnog pokrova** (nisko, srednje, visoko raslinje, šuma ...). **Eventualni tragovi ljudskih aktivnosti:** ima li poljoprivredne aktivnosti, građevine (kuće, naselja /nova, stara/, suhozidi, obradive površine, svjetla, svjetionici, lukobrani, mjesta za privez i sl.). U kartonima i kartogramima se koriste izrazi s obzirom na površinu - otok: veći od 100 ha, veći otočić: 20-100 ha, otočić: 4 – 20 ha, mali otočić: 1 – 4 ha, hrid nalik na posve mali otočić: manji od 1 ha (ako ima obilježja otočića) i hrid : manji od 1 ha (ako nema obilježja otočića).

PRIRODNO I KULTURNO NASLJEĐE Dostavljeni podaci iz županijskih prostornih planova vezani uz bilo kakav oblik kulturne ili prirodne zaštite.

UPORABNI POTENCIJAL Procjena s obzirom na sve ostale podatke (izrazito značajan, značajan, manje značajan).

PROSTORNO-PLANSKA ODREĐENOST Dostavljeni podaci iz županijskih prostornih planova za kopno i okolno more.

STANJE I STRUKTURA VLASNIŠTVA S obzirom na katastar i zemljišnik izrađuje se tablica. – površinske veličine u [m²]

geo.površ.	broj čest.		veličina čestice		privatni posjednici				omjer vlasništva			
	pri- vat	jav- no	prosje- k svih	najveća privatna	broj svih	na čest.	posjed		privatno		javno	
kat.površ.							prosje- k	najveći	veličina	%	veličina	%

Pripomena:

Primjer kartona

7201 CRKLICA

244. na Jadranu
površina: 99.249 m²
opseg: 1.321 m
visina: 40 m

N↑

Crklica iz sjeverozapada (NW)

POLOŽAJ I PROSTOR Crklica je otočić površine 9.9 ha. Nalazi se uz obalu s južne strane središnjeg dijela otoka Korčule udaljen oko 740 m. Pravokutnog je oblika (duljina oko 510 m, širina oko 230 m). Obala je duga 1321 m, nerazvedena hridinasta, teže pristupačna i uspinje se prema nekoliko vrhova od kojih je najveći nešto viši od 40 m. Akvatorij između Crklice i Korčule je sidrište. Osim golog obalnog pojasa prevladava nisko, srednje visoko raslinje i šuma. Poljoprivrednih aktivnosti nema.

PRIRODNO I KULTURNO NASLJEĐE Arheološko područje. Osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz.

UPORABNI POTENCIJAL Izrazito značajan zbog položaja, reljefa, nasljeđa i relativno značajne veličine.

PROSTORNO-PLANSKA ODREĐENOST Za kopno nema odredbi. Okolno more ima gospodarsku namjenu – ribolov izuzev kočom. Kavezni uzgoj ribe.

STANJE I STRUKTURA VLASNIŠTVA

– površinske veličine u [m²]

geo.površ.	broj čest.		veličina čestice		privatni posjednici				omjer vlasništva			
	pri- vat	jav -no	prosje k svih	najveća privatna	broj svih	na čest.	posjed		privatno		javno	
kat.površ.							prosje k	najveći	veličina	%	veličina	%
99.249	1	1	55.974	4.070	1	1	4.070	4.070	4.070	3.6	107.879	96.4

Pripomena: *) u situaciji samo 2 čestice na otoku, jedne vrlo velike a druge male, prosjek je čisto teoretska kategorija.

Primjer izgleda i načina popunjavanja kartograma za svako pojedino područje

6.9. Grad Vis (istočna polovica otoka Visa)

U akvatoriju unutar administrativnih granica Grada Visa nalazi se 7 otoka i otočića iz kategorije MPNNOo. Uz njih je još 10-ak nadmorskih tvorba manjih od kategorije MPNNOo. Svi su grupirani u 2 skupine. Jedna, mnogo manja, položena je na ulazu i pred ulazom je u Višku luku. Druga, koja se može smatrati otočjem, proteže se neposredno uz jugoistočnu stranu otoka Visa.

Skupina pred Viškom lukom je skupina od 5 posve malih nadmorskih tvorba na ulazu i pred ulazom u Višku luku, osim otočića **Host** koji jedini ulazi u kategoriju MPNNOo. Viška luka je najveća i najznačajnija uvala, zapravo zaljev na otoku Visu, i ide u red 10-ak najvećih uvala na jadranskim otocima. U skupini nema nikakve pravilnosti u rasporedu njenih sastavnica. Uz Host skupinu čine hridi **Krava**, **Veliki Volić**, **Mali Volić** i hrid **Rogačić** kao najveća među njima. Ova skupina, dakle većinom hridi, na plovidbeno prometnom morskom prostoru pred Viškom lukom gdje se nalazi, predstavlja značajan navigacijski problem, ali i svjedoči, kao nadmorski dio podmorja kojemu pripada, o raznovrsnosti a time i bogatstvu podmorja na širem položaju pred Viškom lukom.

Mali, povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci i otočići:

	<i>naziv</i>	<i>površina [m²]</i>	<i>obala [m]</i>	<i>vrsta</i>	IOO
1	Budikovac Veli	316.748	3.460	poveći otočić	6901
2	Budikovac Mali	25.565	622	mali otočić	6902
3	Greben	51.690	1.482	otočić	6903
4	Host	41.375	910	otočić	6904
5	Paržan Veli	68.276	1.171	otočić	6905
6	Paržan Mali	13.403	448	posve mali otočić	6906
7	Ravnik	266.605	2.737	poveći otočić	6907

Skupina uz jugoistočnu obalu Visa je zapravo otočje od 6 MPNNOo i 6 hridi (uz to još 10-ak grebena). U obliku dosta pravilnog niza pruža se u duljini od oko 3 morske milje neposredno uz jugoistočnu obalu otoka Visa – uz približno 4/5 duljine ove obale, i time njen prirodni i izgrađeni sadržaj značajno zaštićuje (nautički, abrazijski) od djelovanja otvorenog mora koje na

ovom položaju može biti doista snažno. Budikovac Veli, najveći u ovoj skupini MPNNOo, ujedno je i najinteresantniji: najrazvedeniji – 3 uvale, od toga jedna oblikovana kao laguna, a dvije s pjeskovito-šljunkovitom plažom, najiskoristiviji, najpristupačniji.

Ostale manje tvorbe:

	<i>naziv</i>	<i>površ. [m²]</i>	<i>obala [m]</i>	<i>opis</i>
8	Gambur	280	70	posve mala hrid jedva izranjajuća iz mora
9	Krava	1.006	168	mala niska grebenasta hrid s obalnim svjetlom
10	Pločica (od Smokove)	2.759	246	niska izduljena hrid zaravnjenog vrha
11	Pločica (od Ženke)	2.573	241	niska izduljena hrid jedva izranjajuća iz plitkog mora uokolo
12	Pupak	522	92	mala gromadna hrid
13	Rogačić	3.935	281	velika hrid, nasipom pretvoreno u poluotočić otoka Visa
14	Sanak	1.694	153	hrid koja je izgledom niski okruglasti otočić
15	Volić Veli	1.806	177	mala hrid robusna izgleda, s obalnim svjetlom
16	Volić Mali	627	100	posve mala grebenasta hrid
17	Zuberka	223	60	posve mala hrid u obliku niskog stupića

III. ZAŠTITA MPNNOo PRVOKUPOM

Zaštita prvokupom dodatni je način odnosno instrument zaštite kojim se može intervenirati u slučajevima kada prometovanje nekretninama na MPNNOo može, dugoročnije gledano, dovesti u pitanje ciljeve zaštite MPNNOo postavljene sustavom prostornih planova, posebice kroz odredbe o namjeni i uvjetima korištenja prostora.

Stoga, zaštita prvokupom ima nekoliko zadaća i ciljeva od kojih su najvažniji:

- **preusmjeriti** na javne vlasnike prijenos (privatnog) vlasništva s autohtonih vlasnika (jednog ili više) na neautohtone ako bi se u prijenosu (vlasništva) našao otok ili otočić u cijelosti,
- **poveć(av)ati** udio javnog vlasništva na MPNNOo koji imaju komparativne prednosti i/ili stratešku ulogu (u nekom užem akvatoriju), u pogledu mogućeg kontrolirano-uravnoteženog korištenja (rekreativnog, edukativno-informativnog, estetsko-doživljajnog) zasnovanog na njihovim prirodnim dobrima i kulturno-povjesnim i prirodnim vrijednostima, uključujući krajobrazne, geomorfološke i ekosustavne (bioraznolikost, i sl.),
- kod slučajeva **okrupnjavanja** privatnih posjeda primijeniti prvokup ako postoji tendencija stvaranja situacije da cijeli otok dobije samo jednog privatnog vlasnika.

U skladu s tim, za sve one MPNNOo koji su u privatnom vlasništvu s više od 5%, a njih je na hrvatskom dijelu Jadrana oko 360 (362), provedena je komparativna analiza vrijednosti onih parametara koji su odlučujući za odgovor na pitanje da li (i kada) primijeniti ili propustiti primjenu instituta prvokupa kojim Republika Hrvatska i jedinice područne i lokalne samouprave raspolažu.

VIŠEKRITERIJSKA ANALIZA

Odlučujući parametri za odlučivanje o primjeni instituta prvokupa su: vlasništvo, položaj, prostor i obala, osobitosti (kulturne, povijesne, prirodne).

1. Parametar **VLASNIŠTVO** uzima se kao najvažniji element višekriterijske analize i vrednovan je u bodovnom rasponu od 0 do 10, i to na način:

situacija na otoku: 100% privatno	
slučajevi*: n/1, 1/m, n/ m _{is}	vrijednost 9 – 10 ovisno o broju vlasnika; smanjivanje vrijednosti s povećanjem broja vlasnika
slučajevi*: n/m	vrijednost 5 – 6 ovisno o broju čestica i vlasnika; smanjivanje vrijednosti s povećanjem broja i čestica i vlasnika
situacija na otoku: 70% - 100% privatno	
slučajevi: n/1, 1/m, n/ m _{is}	vrijednost 7 – 8 – 9 ovisno o visini privatnog udjela i broju vlasnika; smanjivanje vrijednosti sa smanjivanjem udjela i povećanjem broja vlasnika
slučajevi: n/m	vrijednost 4 – 5 ovisno o broju čestica i vlasnika i visini privatnog udjela; smanjivanje vrijednosti sa smanjivanjem udjela i povećanjem broja čestica i vlasnika
situacija na otoku: 40% - 70% privatno	
slučajevi: n/1, 1/m, n/ m _{is}	vrijednost 3 – 4 ovisno o visini privatnog udjela i broju vlasnika; smanjivanje vrijednosti sa smanjivanjem udjela i povećanjem broja vlasnika
slučajevi: n/m	vrijednost 2 – 3 ovisno o broju čestica i vlasnika i visini privatnog udjela; smanjivanje vrijednosti sa smanjivanjem udjela i povećanjem broja čestica i vlasnika
situacija na otoku: 0% - 40% privatno	
svi slučajevi	vrijednost 0 – 1 – 2 ovisno o visini privatnog udjela i veličini otoka; smanjivanje vrijednosti sa smanjivanjem udjela i povećanjem otoka
<p><i>n = broj čestica koji može biti i 1</i> <i>m = broj vlasnika koji može biti i 1</i> <i>m_{is} = broj istih vlasnika (koji se stalno ponavljaju)</i></p>	

*pojašnjenje slučajeva:

n/1: samo jedan vlasnik svih privatnih čestica na otoku

1/m: više vlasnika jedne jedine privatne čestice na otoku

n/m_{is}: više vlasnika koji se ponavljaju na svim privatnim česticama na otoku

n/m: više vlasnika i više čestica na otoku, s različitim omjerima suvlasništva na česticama različitih veličina

**pojašnjenje izraza 'povećanje/smanjenje':

analiza je komparativna, pa se smanjenja i povećanja odnose na silazno odnosno uzlazno kretanje unutar realno postojećeg raspona neke pojave ili veličine, i to između međusobno usporedivih kategorija.

2. Parametar **POLOŽAJ** vrednovan je u bodovnom rasponu od 0 do 6, i to na način:

1. zaklonjen u obalnim vodama.....vrijednost 6
2. poluzaklonjen u obalnim vodama.....vrijednost 4-5
3. zaklonjen u kanalu.....vrijednost 3-4
4. poluzaklonjen u kanalnim vodama.....vrijednost 2
5. nezaklonjen u kanalnim vodama ili relativno zaklonjen na otvorenom moru.....vrijednost 1
6. nezaklonjen na otvorenom moru.....vrijednost 0

3. Parametar **PROSTOR I OBALA** vrednovan je u bodovnom rasponu od 0 do 5, i to na način:

1. prostor i obala 100% uporabljivi.....vrijednost 5
2. obalna zona 100% uporabljiva.....vrijednost 4
3. prostor i obala dijelom uporabljivi.....vrijednost 3
4. obalna zona uporabljiva u segmentima.....vrijednost 1-2
5. prostor i obala 100% neuprabljivi.....vrijednost 0

4. Parametar **OSOBITOSTI** (osobito vrijedno i/li važno kulturno, povijesno i prirodno nasljeđe – za čuvanje i doživljavanje) vrednovan je u bodovnom rasponu od 0 do 4, i to na način:

1. prirodne vrijednosti posvuda i/ili arheološki nalazi u velikom mjeriluvrijednost 4
2. prirodne vrijednosti segmentno i/ili kulturne u velikom mjeriluvrijednost 2-3
3. kulturne vrijednosti u malom mjerilu i/ili cjelovite pejzažne vrijednostivrijednost 1
4. bez osobitosti.....vrijednost 0

R parametar- ukupni broj bodova pojedinog MPNNOo postupkom višekriterijske analize, $0 < R < 25$.

U ovako postavljenom sustavu vrednovanja maksimum je 25 bodova (zbroj mogućih maksimuma vrijednosti svih parametara). Njega mogu dostići samo otoci u 100% privatnom vlasništvu. Mogući maksimum za otoke bez privatnog vlasništva (u 100% javnom vlasništvu) iznosi 15 bodova (to je maksimum koji se može postići na osnovi nevlasničkih osobina: prirodno-položajnih, kulturno-povijesnih i prostornih). Iz toga slijedi da zbroj vrijednosti svih parametara na kojem bi se smjer odluke o aplikaciji prvokupa mijenjao iz DA u NE (ili obrnuto), tj. prijelomni R, mora biti u području iznad 15 bodova (iznad 60% apsolutnog maksimuma R).

Za prijelomni R uzeta je vrijednost od 17.5 bodova, tj. 70% apsolutnog maksimuma R.

Rezultati analize na razini svih MPNNOo na kojima postoji privatno vlasništvo:

R- parametar [broj bodova]	broj MPNNOo	ukupna površina [m²]	privatna površina [m²]
23	1	16.740	16.740
22	1	33.487	32.985
21	2	29.588	29.588
20	7	117.608	104.799
19	12	788.626	743.350
18	31	2,325.583	2,170.153
17	47	5,142.969	4,838.304
16	51	20,673.260	20,231.840
15	58	26,450.009	17,644.604
14	40	22,631.036	17,140.827
13	32	13,561.101	10.879.796
12	27	7,516.298	6,515.002
11	26	14,206.694	7,601.617
10	13	1,107.337	235.142
9	8	806.374	248.743
8	4	51.121	34.955
7	1	11.420	3.665
6	1	9.325	2.112
U k u p n o	362	115,478.576	88,370.506

U području R parametra iznad 17.5 vrijednosnih bodova (prijelomni R) nalazi se **54 MPNNOo** s ukupno **3,311.632 m²** površine. Od toga je privatnog **3,097.615 m² ili 93.5%**. Ti otoci i otočići čine grupaciju izglednog prvokupa.

U sljedećoj nižoj vrijednosnoj skupini, s vrijednošću R-parametra od 17 bodova, nalazi se 47 MPNNOo s dodatnih 5,142.969 m², od toga privatnog 4,838.304 m². Poneki iz ove skupine izvjesno će se u praksi primjene instituta prvokupa naći u situaciji da budu ponuđeni na prvokup i da njihovo svrstavanje ispod prijelomnice prvokupa bude revidirano. Zato se ova vrijednosna skupina tik do prijelomnice može smatrati grupacijom potencijalnog prvokupa. Time se dolazi do broja od 100 MPNNOo za koje se može očekivati će im, u očuvanju nacionalnih interesa na njima, biti potrebna dodatna zaštita primjenom prvokupa. Ipak, treba reći da je sve to veličinski gledano samo 8,000.000 m², što odgovara jednom jedinom manjem našem otoku, osobito ako se ima u vidu da se svrha zaštite ovim prvokupom postiže znatno prije otkupa nekog otoka ili otočića u cijelosti.

NADMORSKE TVORBE MANJE OD 10.000 m²

Problem određivanja pojma „hridi“ u pravnom smislu (pravno one predstavljaju pomorsko dobro u cijelosti i na njih se ne bi primjenjivao institut prvokupa već izvlaštenje i ne bi bile ni u Programu ni u kategoriji MPNNOo) nadilazi okvire ovog Programa. Postoje prijedlozi da se u određivanju popisa hridi primijeni ili individualni pristup (svaka mala tvorba razmatra se pojedinačno s obzirom na prirodne karakteristike i odlučuje se hoće li biti proglašena u cijelosti ili dijelom kao pomorsko dobro) ili da se uzme granica od 10.000 m² površine ispod koje bi sve nadmorske tvorbe bile proglašene hridima i time pomorskim dobrom u cijelosti.

Međutim, kako pravni pojam „hridi“ nije jednoznačno određen (ni popisom ni graničnom površinom), ovim se Programom moralo zaći i među tvorbe površinom manje od 1 ha. Razlog tomu je što među tim tvorbama, posebice onima bliže i blizu graničnoj veličini (10.000 m²) ima onih koje se svojim reljefom i tlom te položajem bitno razlikuju od onih koje su samo goli, morem isprani kamen ili stijena. One odskaku po svojoj uporabnoj vrijednosti, pa su u pravilu (u većem ili manjem omjeru) u privatnom vlasništvu.

Od ukupno 1244 nadmorske tvorbe (otoci, otočići i hridi) u hrvatskom dijelu Jadranskog mora njih 641 su manji od 10.000 m². Zauzimaju površinu od ukupno 1,441.900 m². Broj ovim Programom obuhvaćenih tvorba manjih od 10.000 m² je „samo“ 141 (praktično najvećih), s površinom od 892.390 m². Među njima ima 70-80 onih što se po uporabljivosti izdvajaju od tipičnih hridi. Preostale nadmorske tvorbe manje od 10.000 m², koje nisu obuhvaćene Programom (njih 500, u rasponu veličina od 4.000 m² do 20 m²), imaju površinu od oko 549.530 m². One su u prosjeku 5 puta manje od onih koje su unutar Programa.

Od **nadmorskih tvorbi unutar Programa koje su manje od 10.000 m²**, 82 su u javnom vlasništvu, a 59 dijelom ili u potpunosti u privatnom vlasništvu, i to s 299.660 m² privatnih površina (prosječni udio privatnog vlasništva na njima je 80%). Inače, na razini cijele podskupine tvorba manjih od 10.000 m² u privatnom vlasništvu je oko 34% ukupne površine.

S obzirom na mnogo manje dimenzije nadmorskih tvorba koje su manje od 10.000 m², a koje nisu obuhvaćene Programom, na njima se ne može računati s udjelom privatnog vlasništva većim od 7-10% (i među njima ima privatnih). To bi iznosilo oko 45.000 m², iz čega slijedi zaključak da na svim nadmorskim tvorbama manjim od 10.000 m² (na njih 641) ima sveukupno oko 340.000 – 350.000 m² privatnih površina. Kako se tu ne radi o velikim površinama (pa niti o velikim novčanim iznosima potrebnim za prvokup ili izvlaštenje) onda se dobrim i prikladnim čini uvođenje dodatnog kriterija (uz višekriterijsku analizu) za odlučivanje o primjeni prvokupa, tj. kriterija **neizostavnog prvokupa**. Po tomu bi se na svakoj privatnoj površini na nadmorskoj tvorbi manjoj od 10 000 m² (koja ne bi bila u cijelosti proglašena pomorskim dobrom) obvezno primjenjivao institut prvokupa (bez obzira na rezultate višekriterijske analize), čime bi se postiglo da sve nadmorske tvorbe manje od 10.000 m² (njih 641 – više od pola svih jadranskih nadmorskih tvorba) u budućnosti postanu javno vlasništvo i da se u cjelini transformiraju u pomorsko dobro. Time bi se postigao pouzdan institut za upravljanje njima i zaštitu nacionalnih interesa. Stoga je načelo tvz. **neizostavnog prvokupa** (uz rezultate višekriterijske analize) dodatno primijenjeno u formiranju liste prvokupa, pa se ona razlikuje od liste prvokupa koja bi se dobila samo višekriterijskom analizom.

Zaključno, lista prvokupa dobivena višekriterijskom analizom i uz primjenu načela neizostavnog prvokupa (korigirana za određeni broj MPNNOo visokog R-parametra na kojima je iz dosta čvrstih razloga nepotrebno aplicirati prvokup) u bilanci izgleda: 98 MPNNOo s oko 3,000.000 m² privatnih površina ukupno.

REZULTATI VIŠEKRITERIJSKE ANALIZE S LISTOM ZA PRVOKUP PO ŽUPANIJAMA

1. ISTARSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Istarske županije 14 se nalazi u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
1103	Sv.NIKOLA	105.800	85,0	19	NE	nepotrebno; izgrađeni hotel-turist. sadržaji
1308	Sv.JURAJ	10.700	12,0	12	NE	otok je dio lučkog akvatorija u Vrsaru
1405	PISULJ	3.453	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
1409	Sv.ANDRIJA	36.000	24,0	13	NE	nepotrebno; izgrađeni hotel-turist. sadržaji
1412	Sv.KATARINA	16.800	13,0	13	NE	nepotrebno; izgrađeni hotel-turist. sadržaji
1501	KOLONA	10.265	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
1801	BODULAŠ	78.100	77,0	15	NE	
1802	CEJA	124.500	77,0	18	DA-oup	
1804	FENOLIGA	18.350	76,0	18	DA-nu	otok zaštićeno arheol. i prirodno dobro
1805	FRAŠKER	87.363	100	18	NE	vlasnik trg.dr.; strogi ZOP bez gradnje
1806	FRAŠKERIĆ	15.455	100	17	NE	vlasnik trg.dr.; strogi ZOP bez gradnje
1808	PREMANTURSKI	18.829	100	21	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
1811	PORER	2.350	85,0	13	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
1901	LEVAN	50.565	100	19	DA-oup	odgodivo do regulacije PD

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

Mogući maksimum otkupa prvokupom (krajnji) na MPNNOo u Istarskoj županiji iznosi 288.300 m², u prvo vrijeme moguće do 210.000 m².

U Istarskoj županiji, dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo: **PISULJ, KOLONA, PORER (Medulin), CEJA, FENOLIGA, PREMANTURSKI ŠKOLJ i LEVAN**, od toga Pisulj, Kolona i Porer (svjetionička hrid) po osnovi opredjeljenja na neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha. U stanovitoj kombinaciji s Istarskom županijom i Općinom Medulin u obzir još može doći i otočić BODULAŠ, dok je otočić Sv.JURAJ, koji svojim položajem praktično čini (i zatvara/zaštićuje) lučki akvatorij gradića Vrsar, stvar opredjeljenja i mogućnosti lokalne i područne samouprave.

2. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Primorsko-goranske županije 24 se nalazi u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
100	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
2102	VELI ŠKOLJIĆ	6.510	100	20	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
2104	KOŠLJUN	74.828	100	19	NE	vlasnik 83% Crkva; samostan zaštićeno kulturno dobro
2107	GALUN	57.700	99,9	14	NE	
2201	MIŠAR	10.500	86,0	14	NE	
2202	PREGAZNIK	13.300	86,0	12	NE	
2203	VISOKI	43.400	86,0	13	NE	
2205	ZEČA	2,182.300	86,0	13	NE	
2301	ĆUTIN VELI	75.102	100	17	NE-op	
2302	TRSTENIK	333.400	99,8	15	NE	
2304	KOLUDARC	347.800	43,0	15	NE	
2305	KOZJAK	168.700	93,0	16	NE-op	
2307	MALE ORJULE	153.650	43,0	11	NE	
2308	VELI OSIR	62.222	100	15	NE	
2309	MALI OSIR	8.355	100	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
2312	ORUDA	367.000	97,0	18	DA-oup	otok zaštićeno arheol. i kulturno dobro
2313	PALACOL	31.250	72,0	18	DA-nu	otok zaštićeno arheol. i kulturno dobro
2314	SAMUNČEL	25.200	70,0	14	NE	
2316	Sv.PETAR	863.300	87,0	14	NE	
2319	ZABODASKI	35.800	80,0	13	NE	
2321	ĆUTIN MALI	4.607	100	13	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
2506	MAMAN	133.449	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
2508	SAJLOVAC	23.939	100	19	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
2509	SRIDNJAK	12.326	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
2510	Sv. JURAJ	5.720	65,0	14	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

Mogući maksimum otkupa prvokupom (krajnji) u Primorsko-goranskoj županiji iznosi 447.500 m², u prvo vrijeme moguće do 220.000 m².

U Primorsko-goranskoj županiji dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo: **VELI ŠKOLJIĆ (zaljev Soline na Krku), MALI OSIR, ORUDA, PALACOL, ĆUTIN MALI, SAJLOVAC, Sv. JURAJ**, od toga Veli Školjić, Mali Osir, Ćutin Mali i Sv.Juraj (Tunera) na osnovi opredjeljenja na neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha. U slučaju ponuda na Orudi, uza sve indikatore valja

imati u vidu i veličinu otoka, odnosno stvarne učinke koji bi se ili se ne bi postigli konkretnim prvokupom – baš s obzirom na veličinu otoka. Od ostalih, veći R-parametar ima ĆUTIN VELI (ako upisano zemljišno-knjižno stanje nije zastarjelo), te KOZJAK – na zanimljivoj poziciji između Lošinja, Sv.Petra i Ilovika. U odnosu na sve to trebalo bi reagirati zajedno s regionalnom i lokalnom samoupravom koji su u prvokupnom slijedu.

3. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Ličko-senjske županije samo 1 nalazi se u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
3101	DOLFIN VELI	144.440	53,0	11	NE	

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

4. ZADARSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Zadarske županije 96 sljedećih nalazi se u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
4001	BRUŠNJAK V.	120.230	54,0	11	NE	
4002	BRUŠNJAK M.	19.900	54,0	10	NE	
4003	LUKAR	41.150	87,0	16	NE	
4004	MAUN	2,852.592	33,5	11	NE	
4005	MIŠNJAK	7.831	100	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4101	KURJAK	13.730	70,0	13	NE	
4102	MOROVNIK	170.450	88,0	16	NE-op	
4103	PLANIK	881.700	83,0	15	NE	
4104	PLANIČIĆ	76.828	100	17	NE-op	odgodivo do regulacije PD
4105	POHLIB	21.907	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4111	LUTROŠNJAK	106.900	80,0	12	NE	
4121	ŠKARDA	(3,500.000)		13	NE	
4128	TRAMERKA	671.600	86,0	12	NE	
4129	BELI	116.453	100	17	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
4130	FULIJA	85.554	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4131	GLUROVIĆ	59.161	100	19	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
4132	KNEŽAK	119.350	32,0	12	NE	
4133	KUDICA	39.045	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4134	MALI	10.045	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
4135	MRTOVNJAK	32.672	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4136	RUTNJAK	23.795	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4137	SRIDNJI	128.106	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4138	ŠKOLJIĆ	14.540	82,0	15	NE	
4139	TEMEŠNJAK	79.101	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4142	LUŠNJAK	2.830	26,0	9	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4144	RIŽNJAK	2.100	28,0	6	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4201	BRŠČAK	171.906	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4202	GOLAC	46.496	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
4203	LAGAN VELI	35.916	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
4204	LAGAN MALI	7.060	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
4205	MAGARČIĆ	56.230	88,0	18	DA-oup	
4206	MEŽANJ	64.640	62,0	11	NE	
4207	PLANATAK V.	54.930	88,0	13	NE	
4208	PLANATAK M.	14.804	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
4210	ŠILO	45.060	91,0	16	NE	
4211	TATIŠNJAK	9.341	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4214	UTRA	185.080	91,0	16	NE	
4215	BRSKVENJAK	47.270	94,0	18	DA-oup	
4216	GLAMOČ	398.820	97,0	14	NE	
4217	KRAVA	36.700	83,0	12	NE	
4218	KRKNATA	376.300	94,0	15	NE	

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
4219	LAVDARA	2,248.499	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
4220	LAVDARA M.	48.800	90,0	15	NE	
4221	LUŠKI	18.300	6,0	10	NE	
4222	MASLINOVAČ	7.880	25,0	10	NE	
4223	MRTONJAK	68.880	87,0	16	NE	
4224	MRTOVNJAK	104.080	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
4225	TRIMULIĆ V/sre.	12.050	71,0	16	NE	
4226	TUKOŠČAK	36.670	91,0	16	NE	
4227	M. ABA (Abica)	16.600	51,0	11	NE	
4228	GORNJA ABA	214.300	94,0	11	NE	
4229	BUČ VELI	96.580	91,0	16	NE	
4230	BUČ MALI	24.400	85,0	16	NE	
4231	GARMENJAK V.	77.900	81,0	17	NE	
4232	GARMENJAK M.	18.930	53,0	12	NE	
4233	KATINA	1,111.600	97,2	16	NE	
4235	SESTRICA M.	12.830	48,0	11	NE	
4236	DONJI ŠKOLJ	87.150	97,0	18	DA-oup	
4237	GORNJI ŠKOLJ	79.030	96,0	14	NE	
4238	FARFARIKULAC	5.620	80,0	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4239	KOROTAN	10.860	99,7	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4240	TRIMULIĆ M.	5.450	75,0	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4241	TRSTIKOVAC	5.200	73,0	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4243	GALIJICA	2.900	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4301	GALOVAC	31.600	98,5	22	NE	vlasnik Crkva; samostan zašt.kultur. dobro
4302	JIDULA	183.460	91,0	11	NE	
4303	PARANAK V.	23.400	82,0	17	NE	
4304	PARANAK M.	19.380	80,0	17	NE	
4401	BISAGE	34.730	83,0	13	NE	
4402	KARANTUNIĆ	26.700	83,0	16	NE	
4403	MIŠNJAK	20.960	70,0	15	NE	
4404	ŠKOLJ VELI	158.270	93,0	15	NE	
4405	GOLAC	10.430	78,0	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4501	BISAGA VELA	25.781	100	18	NE	Crkva vlasnik; odgodivo do regulacije PD
4502	DUŽAC VELI	106.406	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4503	DUŽAC MALI	25.935	100	18	NE	odgodivo do regulacije PD
4504	GALEŠNJAK	141.514	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4505	GARMENJAK	51.871	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
4506	KOMORNIK	143.550	97,5	15	NE	
4507	MUNTAN	124.711	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4508	RIČUL	27.342	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
4510	BISAGA MALA	5.500	100	18	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4602	GANGARO	726.830	96,0	12	NE	
4603	KOŠARA	529.850	94,0	14	NE	
4604	VELA KOTULA	109.140	90,0	12	NE	
4605	RUNJ. KOTULA	28.180	86,0	16	NE	
4606	MALA KOTULA	10.100	83,0	16	NE	
4607	MASLINJAK Koš/ca	36.873	100	19	DA-oup	

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
4609	VELI OŠLJAK	8.559	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
4610	ŽIŽANJ	849.800	94,0	15	NE	
4611	GNALIĆ	5.068	100	11	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4703	FRMIĆ	5.050	100	16	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4704	OŠTARIJE	3.658	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
4805	ARTINA	9.980	25,0	9	NE	
4808	MURVENJAK	93.120	16,0	10	NE	
4903	ŠKOLJIĆ (Vir)	45.500	46,0	14	NE	

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

nacionalni park ili park prirode

Mogući maksimum otkupa prvokupom (krajnji) u Zadarskoj županiji iznosi 552.300 m², u prvo vrijeme moguće do 200.000 m².

U Zadarskoj županiji dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo: **MIŠNJAK (Pag), LUŠNJAK, RIŽNJAK, BELI, GLUROVIĆ, MALI, KOROTAN, FARFARIKULAC, TRIMULIĆ MALI, TRSTIKOVAC, MAGARČIĆ, PLANATAK MALI, GALIJICA, BRŠKVENJAK, DONJI ŠKOLJ (PP Telašćica), GOLAC (Ugljan), GARMENJAK (Pašman), BISAGA MALA, MASLINJAK (Košarica), GNALIĆ, FRMIĆ, OŠTARIJE.** Unutar ove grupacije, aplikacija prvokupa na osnovi opredjeljenja za neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha odnosi se na sljedeće: Mišnjak, Lušnjak, Rižnjak, Galijica, Korotan, Farfarikulac, Trimulić Mali, Trstikovac, Golac, Bisaga Mala (Pašman), Gnalić, Oštarije, Frmić.

Povećanu vrijednost R-parametra na ovom području imaju još MOROVNIK, PLANIČIĆ, RUTNJAK, SRIDNJI, TEMEŠNJAK, BRŠČAK, TUKOŠČAK (Sali), MRTONJAK (Sali), PARANAK VELI i MALI, i niz u Pašmanskom kanalu MUNTAN, DUŽAC MALI, DUŽAC VELI. Stoga je u slučajevima ponude koji bi se odnosili na njih potrebna dodatna pozornost na posljedice neakceptiranja i postavljanje potrebnih rješenja u suradnji sa sljedećima u prvokupnom slijedu.

5. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Šibensko-kninske županije 168 sljedećih nalazi se u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
5102	ABA DONJA	362.900	92,0	15	NE	
5103	DRAGUNARA	16.400	99,9	19	DA-oup	
5104	SMOKVENJAK	74.300	94,0	19	DA-oup	
5105	SMOKVICA VELA	919.700	91,0	11	NE	
5106	SMOKVICA MALA	3.700	34,0	7	NE	
5107	SVRŠATA VELA	249.450	93,0	17	NE-op	
5108	SVRŠATA MALA	11.350	78,0	14	NE	
5109	ŠILO VELO	641.550	96,0	15	NE	
5110	ŠILO MALO	11.700	55,0	11	NE	
5111	TOVARNJAK	8.780	39,0	13	NE	
5112	BISAGA V. (Bisaga)	79.680	83,0	18	DA-oup	
5113	BISAGA M. (Golić)	7.400	68,0	12	NE	
5114	GUSTAC	270.400	95,0	18	DA-oup	
5115	KORITNJAK	108.330	93,0	18	DA-oup	
5116	KRPELJINA	9.700	77,0	15	NE	
5117	MASLINJAK	54.900	83,0	17	NE-op	
5118	RAVNA SIKA	34.100	84,0	16	NE	
5119	STRIŽNJAK	23.000	84,0	18	DA-oup	
5120	VESELJUH	10.500	71,0	14	NE	
5121	BALUN	38.650	89,0	15	NE	
5122	BOROVNIK	235.450	85,0	16	NE	
5123	GOMINJAK	198.000	80,0	15	NE	
5124	GUSTAC	255.670	82,0	17	NE-op	
5125	JANČAR	45.670	77,0	15	NE	
5126	KAMENI ŽAKAN	267.200	83,0	16	NE	
5127	KASELA	311.120	91,0	16	NE	
5128	KLOBUČAR	81.000	81,0	15	NE	
5129	LAVSA	1,657.300	96,6	15	NE	
5130	LEVRNAKA	1,729.500	94,0	13	NE	
5131	LUNGA	563.300	92,0	16	NE	
5132	MANA	254.800	64,0	14	NE	
5133	MRTOVAC	36.000	69,0	11	NE	
5134	OBRUČAN VELI	78.300	82,0	17	NE	
5135	PANITULA VELA	123.000	84,0	17	NE	
5136	PANITULA MALA	25.100	77,0	15	NE	
5137	PIŠKERA	2,549.800	95,6	14	NE	
5138	PLEŠĆINA	30.200	75,0	16	NE	
5139	PRDUSA VELA	28.800	60,0	11	NE	
5140	PRDUSA MALA	14.400	57,0	9	NE	
5141	PRIŠNJAK VELI	73.300	81,0	15	NE	
5142	PURARA	15.500	63,0	11	NE	

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
5143	RAŠIP VELI	213.100	83,0	17	NE	
5144	RAŠIP MALI	127.250	82,0	13	NE	
5145	RAŠIPIĆ	5.200	47,0	12	NE	
5146	RAVNI ŽAKAN	280.900	93,0	15	NE	
5147	SUŠICA	50.100	84,0	16	NE	
5148	ŠKULJ	806.100	92,0	11	NE	
5149	VODENJAK	62.800	79,0	14	NE	
5150	KURBA VELA	(1,750.000)		11	NE	
5151	BABINA GUZICA	6.800	58,0	8	NE	
5152	GARMENJAK VELI	103.000	78,0	15	NE	
5153	GARMENJAK MALI	34.950	71,0	16	NE	
5154	LUCMARINJAK	67.700	67,0	9	NE	
5155	MRTOVNJAK	102.149	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5156	OKLJUČ	266.300	74,0	13	NE	
5157	PUH (Zmorašnji)	13.232	100	12	NE	odgodivo do regulacije PD
5158	SAMOGRAD	42.455	100	11	NE	odgodivo do regulacije PD
5159	SKRIŽANJ VELI	35.250	50,0	11	NE	
5160	SKRIŽANJ MALI	7.100	53,0	10	NE	
5161	VRTLJIĆ	10.823	100	10	NE	odgodivo do regulacije PD
5162	ZORNIK	5.000	75,0	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5163	ARAPOVAC	5.550	54,0	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5164	BABULJAŠ VELI	1.970	34,0	10	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5165	BABULJAŠ MALI	1.200	33,0	10	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5166	BISAGA	3.400	58,0	11	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5167	BLITVICA	3.330	65,0	10	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5169	OBRUČAN MALI	2.550	54,0	9	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5170	PRIŠNJAK MALI	3.240	52,0	13	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5171	ŽAKANAC	3.350	45,0	14	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5172	KAMENI PUH	6.859	100	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5173	PUH GORNJI (Južni)	7.521	100	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5174	VODENI PUH	9.716	100	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5201	ŽUT	14,830.000		16	NE	
5202	SIT	1,702.600	96,7	14	NE	
5203	BALABRA V.	151.600	92,0	17	NE-op	
5204	BIKARIJICA	20.800	89,0	16	NE	
5205	BISAGA VELA	31.900	87,0	18	DA-oup	
5206	BOROVNIK	27.500	85,0	17	NE-op	
5207	BOŽIKOVAC	9.100	91,0	16	NE	
5208	BRUŠNJAK (Sit)	161.848	94,0	14	NE	
5209	DAJNA VELA	152.140	92,0	18	DA-oup	
5210	DAJNICA VELA	18.500	84,0	17	NE	
5211	DAJNICA MALA	6.550	55,0	11	NE	
5212	GANGAROL	308.400	94,0	17	NE	
5213	GUSTAC	182.830	94,0	19	DA-oup	
5214	KAMENAR	24.300	72,0	15	NE	
5215	KURBA MALA	398.150	95,0	14	NE	
5216	MASLINJAK	12.850	68,0	15	NE	

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
5217	PINIZELIĆ	43.450	91,0	14	NE	
5218	RONČIĆ	11-670	83,0	16	NE	
5219	SKALA VELA	114.350	94,0	15	NE	
5220	SKALA MALA	33.340	92,0	15	NE	
5221	ŠČITNA	312.000	96,0	17	NE	
5222	TOVARNJAK	56.400	77,0	14	NE	
5223	ŽUTSKA ABA	220.850	92,0	17	NE-op	
5224	BABULJAŠ VELI	7.350	80,0	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5225	BLITVICA	5.830	69,0	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5226	ČRNIKOVAČ V.	5.900	75,0	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5227	RAVNA SIKA	7.850	84,0	16	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5228	ČRNIKOVAČ M.	3.430	66,0	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5229	BALABRA M.	5.550	81,0	14	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5230	RAVNA SIKA/Lukar.	3.830	72,0	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5231	BRUŠNJAK (žut)	4.050	60,0	9	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5232	DID	2.800	73,0	16	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5233	BISAGA MALA	2.750	72,0	16	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5234	BABULJAŠ MALI	2.000	69,0	15	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5301	ARTA VELA	1,169.200	89,0	14	NE	
5302	ARTA MALA	327.200	84,0	14	NE	
5307	PRIŠNJAK	43.700	74,0	14	NE	
5308	PRIŠNJAK M.	37.860	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
5309	RADELJ	485.700	86,0	13	NE	
5311	TEGINA	83.000	89,0	14	NE	
5312	VINIK VELI	157.800	87,0	15	NE	
5313	VINIK MALI	52.280	59,0	15	NE	
5314	ŽMINJAK	214.350	86,0	15	NE	
5401	BABULJAK	20.750	76,0	13	NE	
5402	BISAGA	82.100	86,0	17	NE	
5403	BOROVNIK	41.060	88,0	18	DA-oup	
5406	DRAŽEManski V.	86.150	76,0	15	NE	
5407	DRAŽEManski M.	33.700	83,0	17	NE	
5409	HRBOŠNJAK	40.000	83,0	20	DA-oup	
5410	LJUTAC	45.650	55,0	14	NE	
5411	MASLINJAK	35.700	78,0	15	NE	
5412	MIMONJAK	22.280	78,0	20	DA-oup	
5413	SUSTIPANAC	8.900	98,0	16	NE	
5417	TUŽBINA	14.571	100	12	NE	odgodivo do regulacije PD
5418	VODNJAK	40.100	80,0	14	NE	
5501	PRIŠNJAK	22.243	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5502	LOGORUN	224.450	59,0	11	NE	
5504	SOVLJAK	15.525	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5505	KAMENICA	18.429	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5506	LUPAC	304.400	94,0	13	NE	
5507	TIJAT	2,862.744	100	14	NE	
5508	ZMAJAN	3,076.000	94,0	15	NE	
5614	BAVLJENAC	136.069	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
5615	BOROVNJAK V.	228.770	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5616	BOROVNJAK M.	80.731	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5617	DUPINIĆ VELI	13.545	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5618	DUPINIĆ MALI	11.139	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5619	KAKAN	(3,400.000)		15	NE	
5620	KAMEŠNJAK V.	73.264	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
5621	KAMEŠNJAK M.	72.721	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
5622	KRALJAK	61.661	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
5623	MIŠJAK VELI	401.481	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
5624	MIŠJAK MALI	342.454	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
5625	OŠTRICA	17.099	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
5626	PRČEVAC	68.279	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5627	RAVAN	120.373	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
5628	BABULJAK	5.204	100	8	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5629	BAKUL	20.271	100	9	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5630	BLITVENICA	11.308	100	10	NE	odgodivo do regulacije PD
5631	GUŠTERANSKI	16.253	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5632	HRBOŠNJAK	24.885	100	11	NE	odgodivo do regulacije PD
5633	KOROMAŠNA	14.484	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5634	KOSMERKA	24.313	100	12	NE	odgodivo do regulacije PD
5635	MAŽIRINA	151.545	100	12	NE	odgodivo do regulacije PD
5636	RAPARAŠNJAK	21.842	100	12	NE	odgodivo do regulacije PD
5637	SEDLO	12.970	100	10	NE	odgodivo do regulacije PD
5638	ŠKROVADA	46.893	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
5639	VRTLAC	11.164	100	10	NE	odgodivo do regulacije PD
5641	MIKAVICA	5.881	100	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5642	PROKLANDICA	4.489	100	11	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
5701	GRBAVAC	79.684	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD
5702	LUKOVNJAK	44.451	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
5703	MASLINOVIK	370.100	96,0	16	NE	
5704	SMOKVICA	56.252	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
5803	SMOKVICA VELA	(170.000)	??	15-18	NE??	regulacija PD?
5804	SMOKVICA MALA	30.777	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

nacionalni park ili park prirode

Mogući maksimum otkupa prvokupom (krajnji) u Šibensko-kninskoj županiji iznosi 1,300.000 m², u prvo vrijeme do 750.000 m².

U Šibensko-kninskoj županiji, dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo;

(a) u NP Kornati: **DRAGUNARA, SMOKVENJAK, BISAGA VELA, GUSTAC (uz Kornat), KORITNJAK, STRIŽNJAK, ZORNIK, ARAPOVAC, BABULJAŠ VELI, BABULJAŠ MALI, BISAGA, BLITVICA, OBRUČAN MALI, PRIŠNJAK MALI, ŽAKANAC, KAMENI PUH, GORNJI PUH, VODENI PUH,**

(b) u žutsko-sitskom akvatoriju: **DID, RAVNA SIKA (Lukarica), BISAGA MALA, BABULJAŠ MALI (Žut), BALABRA MALA, ČRNIKOVAC MALI (Žut), BRUŠNJAK (Žut), DAJNA VELA, BISAGA VELA (Žut), GUSTAC (Žut), BABULJAŠ VELI (Žut), BLITVICA (Žut), ČRNIKOVAC VELI (Žut), RAVNA SIKA (Žut),**

(c) u ostalim akvatorijima: **BOROVNIK (Jezera), HRBOŠNJAK (Jezera), MIMONJAK, KRALJAK, BABULJAK (Žirje), BAKUL, MIKAVICA, PROKLANDICA, SMOKVICA (Primošten).**

Unutar cijele ove grupacije, aplikacija prvokupa na osnovi opredjeljenja za neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha odnosi se na sljedeće: Zornik, Arapovac, Babuljaš Veli, Babuljaš Mali, Bisaga, Blitvica (Kornat), Obručan Mali, Prišnjak Mali, Žakanac, Kameni Puh, Gornji Puh, Vodeni Puh, Did, Ravna Sika (Lukarica), Bisaga Mala, Babuljaš Mali, Balabra Mala, Črnikovac Mali, Brušnjak (Žut), Babuljaš Veli, Blitvica, Črnikovac Veli, Ravna Sika, Babuljak, Bakul, Mikavica, Proklandica.

U Kornatima (NP Kornati) veću vrijednost R-parametra od ostalih imaju još SVRŠATA VELA, MASLINJAK, GUSTAC, KAMENI ŽAKAN, KASELA, RAŠIP VELI. Zbog toga u slučaju ponude na njima valja obratiti dodatnu pozornost na ponuđene uvjete i moguće posljedice i prema tomu donijeti ispravno rješenje. Na ostalom području slična je situacija s otocima/otočićima BALABRA VELA, BOROVNIK (Sit), GANGAROL, ŠČITNA, ŽUTSKA ABA, BISAGA (Jezera), MALI DRAŽEMANSKI, BOROVNJAK VELI I MALI (Kakan) i MASLINOVIK (Primošten), ali je ovdje u rješavanje – za razliku od Kornata (nacionalni park) – moguće i potrebno uključiti sljedeće iz prvokupnog slijeda.

6. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Splitsko-dalmatinske županije 16 sljedećih nalazi se u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	AP	Obrazloženje
6101	ARKANĐEL	23.300	5,0	12	NE	
6102	KOSMAČ VELI	2.200	5,0	10	NE	
6103	KOSMAČ MALI	3.520	46,0	12	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
6104	KLUDA	74.300	99,9	16	NE	
6108	PIŠĆENA VELA	18.900	81,0	12	NE	
6109	PIŠĆENA MALA	4.620	55,0	11	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
6202	KRKNJAŠ MALI	24.930	71,0	19	DA-oup	
6204	ORUD	340.600	95,0	14	NE	
6303	SV. FUMIJA	281.870	98,5	17	NE	
6406	STIPANSKA	89.630	16,0	9	NE	
6502	BARBARINAC	(6.400)	??	15-17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
6606	MARINKOVAC	390.530	65,0	14	NE	
6610	Sv. KLEMENT	744.400	15,0	14	NE	
6612	VODNJAK VELI	205.110	83,0	16	NE	
6701	ŠĆEDRO	1.442.000	17,0	15	NE	
6804	Sv. ANDRIJA	4.335.713	100	13	NE	odgodivo do regulacije PD

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

Mogući maksimum otkupa prvokupom (krajnji) u Splitsko-dalmatinskoj županiji iznosi 42.000 m².

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo: **KOSMAČ MALI, PIŠĆENA MALA, KRKNJAŠ MALI, BARBARINAC**, od toga Kosmač Mali, Piščena Mala i Barbarinac na osnovi opredjeljenja za neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha. Veću vrijednost R-parametra još pokazuju KLUDA, Sv.FUMIJA I VODNJAK VELI. U slučaju ovih otoka, osobito Sv.Fumije, potrebno je pomno odvagati sve okolnosti eventualne prvokupne ponude i u suradnji s partnerima iz prvokupnog slijeda donijeti ispravno rješenje.

7. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Od svih MPNNOo u akvatoriju Dubrovačko-neretvanske županije 43 sljedećih nalazi se u krugu MPNNOo na kojima, zbog participiranja privatnog u strukturi vlasništva, postoji osnova i može postojati dovoljno razloga za zaštitnu aplikaciju instituta prvokupa:

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	SAP	Obrazloženje
7207	PRŽNJAK VELI	130.300	65,0	14	NE	
7211	TRSTENIK	235.350	86,0	14	NE	
7301	BADIJA	434.300	45,0	15	NE	
7304	GUBAVAC	29.560	85,0	15	NE	
7306	KNEŽA VELA	24.730	74,0	18	DA-uop	
7307	KNEŽA MALA	2.460	19,0	13	NE	
7314	SUTVARA	91.070	95,0	15	NE	
7404	GOSPIN ŠKOLJ	14.937	100	18	NE	Vlasnik Crkva; nije regulirano PD
7406	DUBOVAC	153.296	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
7407	GALIČAK	47.274	100	17	NE-op	odgodivo do regulacije PD
7408	GOVANJ	8.695	100	21	NE	nepotrebno; vlasnik privat.hotel.društvo
7409	LIRICA	33.900	97,6	15	NE	
7410	LOVORIKOVAC	60.456	100	18	DA-uop	odgodivo do regulacije PD
7411	MASLINOVAČ	44.559	100	19	DA-uop	odgodivo do regulacije PD
7412	PUČENJAK	35.294	100	18	DA-uop	odgodivo do regulacije PD
7413	TAJAN	270.982	100	15	NE	odgodivo do regulacije PD
7414	VELIKI ŠKOLJ	21.677	100	20	DA-uop	odgodivo do regulacije PD
7415	BANJA	5.963	100	20	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7416	CRKVICA	4.963	100	20	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7417	KOKOŠAR	12.962	100	18	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
7418	KOSMAČ	3.180	51,0	13	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7419	ŠKRPUN	5.449	100	18	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7420	BISACI	3.400	100	20	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7422	GUBAVAC	1.700	100	18	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7608	Sv. Marija	14.123	100	23	NE	Vlasnik Crkva; zaštićeno kulturno dobro
7610	BOROVAC	40.800	100	16	NE	odgodivo do regulacije PD
7611	BRNJESTROVAC	11.675	100	14	NE	odgodivo do regulacije PD
7612	GALIČ(N)JAK	23.752	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
7613	KOSMAČ	6.580	63,0	8	NE	
7614	LUKOVAC	12.600	63,0	8	NE	
7615	PLANJAK	59.273	100	17	NE	odgodivo do regulacije PD
7616	PREČ	20.110	63,0	11	NE	
7620	SENJEVAC	6.139	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7702	JAKLJAN	1,178.900	41,0	13	NE	
7704	MIŠNJAK	30.406	100	19	DA-oup	odgodivo do regulacije PD
7705	OLIPA	868.750	99,9	17	NE-op	
7706	RUDA	290.181	100	17	NE-op	odgodivo do regulacije PD
7709	DAKSA	48.630	75,0	16	NE	
7713	BOGUTOVAC	4.600	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7802	MOLUNAT	146.777	100	18	DA-uop	odgodivo do regulacije PD

identifikac. oznaka		privatne površine	postotak privatnog	rezultirajući parametar	smjer aplikacije prvokupa	
IOO	naziv	[m ²]	% P	R	SAP	Obrazloženje
7804	SUPETAR	20.340	52,0	14	NE	
7805	SUPETRIĆ	7.222	100	17	DA-nu	tvorba je veličinom hrid (kriterij 10.000)
7902	OSINJ	(217.000)	??	15-17	NE??	

R = rezultirajući parametar višekriterijske analize (max.raspon: 0 – 25)

AP = smjer aplikacije prvokupa

DA-oup = aplicirati prvokup ovisno o uvjetima i posljedicama

DA-nu = aplicirati prvokup neovisno o uvjetima

NE = nepotrebno aplicirati prvokup

NE-op = ne aplicirati prvokup, osim ako posljedica ne bi bila gubitak potencijalno strateškog lokaliteta

PD = pomorsko dobro

tvorbe manje od 10.000 m²

nacionalni park ili park prirode

Mogući maksimum otkupa (krajnji) prvokupom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji iznosi 420.000 m², u prvo vrijeme moguće do 90.000 m².

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, dakle, u obzir za aplikaciju prvokupa od strane RH dolaze sljedeći MPNNOo: **KNEŽA VELA, LOVORIKOVAC, MASLINOVAČ (Brijesta/Pelješac), PUČENJAK, VELIKI ŠKOLJ (Malostonski zaljev), BANJA, CRKVICA, KOKOŠAR, KOSMAČ (Žuljana), ŠKRPUN, BISACI, GUBAVAC, SENJEVAČ, BOGUTOVAČ, MIŠNJAK (Šipan), MOLUNAT (Veliki Školj), SUPETRIĆ.** Unutar ove grupacije, aplikacija prvokupa na osnovi opredjeljenja za neizostavni otkup nekretnina koje se ponude na tvorbama manjim od 1 ha odnosi se na sljedeće: Banja, Crkvica, Kosmač, Škrpun, Bisaci, Gubavac, Senjevač, Bogutovac, Supetrić. Od ostalih, povećanu vrijednost R-parametra imaju još GALIČAK, GALIČ(N)JAK, PLANJAK i RUDA. Stoga valja obratiti dodatnu pozornost da posljedice neakceptiranja ponuda koje bi se odnosile na njih, i ako one nisu prihvatljive potrebno rješenje donijeti u suradnji sa sljedećima u prvokupnom slijedu.

IV. ČUVANJE I KORIŠTENJE

Planska zaštita MPNNOo, a oni se velikom većinom nalaze u dobro očuvanom prirodnom stanju, jasno je i jedinstveno – namjenom i uvjetima korištenja prostora – ugrađena u aktualnu prostorno-plansku regulativu. Sadašnjim promišljanjem i praksom prostornog planiranja, otuda i važećim prostornim planovima, praktično svi MPNNOo zaštićeni su od bilo kakvih promjena na njima, osobito od (iz)gradnje, i planski se usmjeruju na korištenje (gotovo jedini dopušteni oblik korištenja, ujedno i oblik koji se ne može sprečavati) u svrhu *rekreacije i organiziranog posjećivanja*. Ta namjena podrazumijeva isključivo kratkotrajne, dnevne programe dolaska i boravka, a isključuje bilo kakve intervencije u prostor i prirodnu sredinu. Očito je da se time žele očuvati i dugotrajno zadržati njihove prirodne odlike, strukture i sadržaj u izvornom stanju, obliku i izgledu. Posjetitelji pak, tim bi se istim vrijednostima i atrakcijama obogaćivali za vizualni identitet prostora, za njegove prirodne datosti i za brojne druge informacije i doživljaje. Ovim se Programom takav pristup potvrđuje se primjerenim položaju i ulozi što ih ove doista brojne geofizičke cjeline i prirodne mini zajednice imaju u cjelokupnom ekosustavu otočnog i morskog svijeta našeg dijela Jadrana.

Inicijativu za davanje konkretnih prijedloga bilo kakvog korištenja (osim opće proklamirane rekreacije i organiziranog posjećivanja) na MPNNOo treba prepustiti županijama, gradovima i općinama. One bi prilikom donošenja izmjena i dopuna prostornih i detaljnih planova trebale mnogo preciznije odrediti i predložiti svima zainteresiranim način korištenja i zaštite MPNNOo na njihovom području. Na toj razini najbolje se poznaje situacija, s obzirom na to da je nemoguće uopćiti i predložiti jedinstveno rješenje zbog velike raznolikost unutar kategorije MPNNOo. Neke od smjernica vodilja bile bi osmišljavanje i provođenje nečeg poput „robinzonskog turizma“, ali uz minimalne zahvate na otoku ili otočiću a uz eventualnu organizaciju mjesta za organizirani privez i sidrenje u blizini otočića.

V. PROVEDBA

Zbog složenog stanja na terenu, nije moguće uspostaviti stalnu listu za primjenu instituta prvokupa prema kojoj bi se, trenutno, trajno i jednoznačno moglo odlučivati o primjeni prvokupa na nekom MPNNOo od strane države, jedinice područne ili lokalne samouprave, pogotovo kad se radi o rubnim slučajevima prema višekriterijskoj analizi. Sa sigurnošću se jedino može kazati da u ovom trenutku institut prvokupa **treba** primijeniti na sve otoke i otočiće koji su dobiveni višekriterijskom analizom s rezultatom od 18 i više bodova.

Međutim, onog trenutka kada se prvokup primijeni na nekom MPNNOo, mijenjaju se vlasnički omjeri u korist javnog vlasništva čime se i položaj otoka na listi prvokupa mijenja (smanjuje se broj bodova za vlasništvo a time i ukupni broj bodova). Takav MPNNOo može nakon određenog broja prvokupa ispasti s liste. Slično tomu, nakon propuštanja primjene prvokupa mogu se promijeniti vlasnički odnosi (prepostavlja se da će to ići prema okrupnjavanju čestica uz smanjivanje broja vlasnika), čime se također mijenja broj bodova za vlasništvo u višekriterijskoj analizi, tako da nakon određenog broja zemljišnih transakcija bez primjene instituta prvokupa MPNNOo koji u trenutku izrade programa nije bio na listi za prvokup na nju može doći.

Iz navedenog slijedi kako svaki slučaj treba razmatrati zasebno, korištenjem Baze podataka i uzimajući u obzir situacije i promjene koje mogu nastati kako u slučaju primjene tako i u slučaju neprimjene instituta prvokupa.

Kako je za primjenu i provedbu Programa (prvenstveno se misli na institut prvokupa) Baza podataka najvažnija, održavanje i unapređenje baze vrlo je važna zadaća. Trebalo bi osnovati odjel ili agenciju od nekoliko ljudi unutar postojećih institucija, pod nadležnošću MMTPR, koji bi bili zaduženi za održavanje baze u ažurnom stanju. Mogućnost je i trajni ugovor s Hrvatskim hidrografskim institutom za stvaranje pomorskog katastra (Zakon o hidrografskoj djelatnosti 1998), u sklopu kojeg bi se održavalo i stanje u toj bazi. Stručna institucija zadužena za bazu davala bi mišljenja o zahtjevima za prvokupom. Također bi ministarstvu na usvajanje davala periodična izvješća o stanju MPNNOo. Postoji prijedlog da baza nakon izrade ostane u Hrvatskom hidrografskom institutu kao osnova za pomorski katastar i provedbu ovog Programa.

Kako bi se osigurala sredstva koje zahtijeva provedba Programa u dijelu prvokupa, u obzir treba uzeti činjenicu da maksimalne površine koje proizlaze temeljem izglednog i neizostavnog prvokupa zajedno iznose oko 3,000.000 m². Zaštitna funkcija prvokupa, u prosjeku, mogla bi se ispuniti realizacijom sa oko 25 % od maksimuma. Uz pretpostavljenu prosječnu tržišnu cijenu od 35 eura po kvadratu, 25 % od maksimuma (750.000 m²) zahtijevalo bi sredstva u visini od oko 200,000.000 kuna u realnom budućem vremenu od 5-6 godina.

Uz prvokup iz Zakona o otocima postoji analogni sustav prvokupa (Ministarstvo kulture) koji se odnosi na nacionalne parkove, parkove prirode, pojedinačna kulturno povijesna i prirodna dobra iz čega slijedi da na pojedinim područjima odnosno na nekim MPNNOo postoji paralelni sustav koji bi valjalo razriješiti.